

Szerkesztőség
es
kiadóhivatal:
KASSA
Kossuth Lajos-utca 16.

Szerkesztőségi
telefon: 150. sz

NAPLÓ

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP

ELŐFIZETES:

Helyben:
Egy évre . . . 14— korona
Fél évre . . . 7—
Negyedévre . . . 3:50 ;
Vidéken:
Egy évre 20 korona
Fél évre 10
Negyedévre . . . 5
Egyes szám ára 4 fill.

IRDETESEK FELVETETNEK: A kiadóhivatalban, Kossuth Lajos-utca 16. szám alatt. (Berát a Fazekas-utcaról.) Telefon 150. szám.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
MURÁNYI JÓZSEF.

Kapható minden dohánytőzsdében.
Megjelenik délután 5 órakor.

Kiegyezés és választójog.

Kassa, szeptember 13.

A most folyó kiegyezési tárgyalásoknak eddig még csak előjátéka játszódtott le. A magyar miniszterek és osztrák kormányférfiak arról tárgyaltak, hogy Magyarország a jövőben, ha létrejönne Ausztriával a vám- és kereskedelmi szerződés, a külföldi államokkal való kereskedelmi szerződéseket úgy akarja megkötni, hogy azok a külföldi államok tisztán lássák és világosan tudják, hogy ők nem csupán Ausztriával vagy valami egységes monarchiával szerződtek, hanem politikailag önálló és gazdaságilag külön egyéniséget jelentő Magyarországgal.

A magyar kormány ezen követelésével szemben Ausztria egyáltalán nem támasztotta azt a merev ellenállást, melyet várni lehetett. Valószínűleg ez tárgyalás, azonfelül az osztrák miniszterekkel való érintkezés adta meg Wekerle miniszterelnöknek a jogot arra, hogy kijelentse egy újságitól:

— *Pesszimizmusra nincsen okunk!* A miniszterelnök tapasztalt államférfi, fontosságos tulajdonát minden szavának s eddig a kiegyezés kérdésében igen tartózkodó nyilatkozatokat tett. Ma tehát a pesszimizmista aggodalmait ok nélkülülieknek mondja, akkor bizvást megnyugodhatunk abban, hogy az Ausztriával folyó kiegyezési tárgyalások nem úgy állnak, mint azt a kormány és a koalíció ádáz ellenségei hirdetik.

A kormány programjának egyik főpontja az általános választó jog létesítése. A kormány mindig tudatában van annak a kötelességének, hogy vállalt programját a maga teljességében végrehajtsa. — Eppen azért soha nem lehetett kétség az iránt, hogy az általános választójog is meg lesz.

Wekerle Sándor dr. miniszterelnök több ízben kijelentette, hogy a kormány föltétlenül meg fogja csinálni a választói jog reformját. Andrássy Gyula belügyminiszter pedig szintén nem egyszer úgy nyilatkozott, hogy az általános választói jog sorsa miatt aggódni a legcsekélyebb ok sincs. Véletlenségből éppen aznap a leghatározottabb formában nyugtatta meg a belügyminiszter a kételkedőket és az aggodókat, hogy az

általános választói jogra vonatkozó törvényjavaslatokat, amelyeken az egész nyár folyamán dolgoztak a belügyminiszteriumban, nemsokára a minisztertanács elé fogja terjeszteni, midőn a szociáldemokrata párt elhatározta, hogy a parlament első ülésének napján október 10-én országos munkabeszüntetést tart a választójog érdekében.

Andrássy kijelentése világos beszéd. Látni való, hogy a törvény előkészítés munkája a maga rendes útján halad. A legparányibb mulasztásról szó nem lehet. Bár a kormány idejét és erejét a legsürgősebb államszükségletek elintézése kötötte le, bár most a kiegyezés súlyos dolga van homloktérben, egy pillanatig sem feledkeztek meg a választó jogról sem. Kerülve a munka haladásáról való reklámszerű dicsekvéseket, nem hivalkodva nap-nap után a kötelesség teljesítésével, zajtalanul folyt a törvényelőkészítés munkája, melynek gyümölcseképpen nemsokára törvényjavaslatok kerülnek a minisztertanács elé.

Ily körülmények között világos, hogy a kormány nem szorul rá semmiféle sürgetésre, semmiféle hangozó emlékeztetésre.

Hat évi munka mérlege.

Bizottsági tagok beszámolója.

A polgárság helyesli az eszmét.

Szervezkedés a kerületekben.

A *Napló* által felvetett azon eszmét, hogy a választó polgárság a mandátumát befejezett törvényhatósági bizottsági tagoktól kerületenként beszámolót követeljen, a közönség rokonszenvvel és helyesléssel fogadta. Több levél dokumentálja, melyet cikkünk megjelenése óta kaptunk, hogy a polgárság velünk egy véleményen van, midőn azt állítottuk, hogy a város sorsának intézése a törvényhatósági bizottság működéséhez fűződik, a szerint hogyan és mennyit dolgoznak a közérdek javán a bizottsági tagok, úgy alakul a város helyzete, polgárainak jóléte és megelégedése.

Ebből a megcáfolhatlan igazságból levontuk a mai helyzet konzekvenciáit. Megállapítottuk kit terhel a felelősség azért, hogy a város vagyona züllött háztartásra vall és hogy a város polgárainak elégedetlensége folyvást növekedik. A *Napló*t nem vezet semmiféle animonitás a jelenlegi bizottsági tagok egyrésze ellen és távolról sem akarunk egy klikk helyett, másik klikket varni a város nyakába. A tiszta és ön-

zetlen közérdek vezet bennünket, amidőn kiadjuk a jelszót:

— Lássuk, ki mit dolgozott!!

Lássuk, hat esztendő alatt a törvényhatósági bizottság tagjai mit végeztek. Lássuk, miről tudnak beszámolni, annál inkább, mert az elmúlt hat esztendő temérdek változással, egymásra torló bajok láncolatával járt, elannyira, hogy ezen idő alatt akiben megvolt a közügyek iránti érdeklődés és meleg szeretet, érdemeket gazdagon arathatott. Mi tudjuk, ki mit dolgozott. Tanul, krónikásai vagyunk a város önkormányzatának.

Ha a szükség úgy hozza, megtudjuk rajzolni a bizottsági tagok hat esztendői munkásságának képét. Azonban előnyt adunk a bizottsági tagoknak, szedjük össze emlékező tehetségüket és készüljenek a beszámolóra. Készüljenek, mert ezt nekik el nem engedi a polgárság. El nem engedi, mert a város sorsának intézésébe nagyobb befolyást, *intenzív beavatkozást* akar gyakorolni a jövőben.

Tudjuk vannak bizottsági tagok, akik ma nem tulajdonítanak fontosságot ennek a jogos követelésnek és mosolyogva beszéltek róla. Ezeket az urakat igen könnyen meglepetés érheti. Csak vigyázzanak, jóslatunk beteljesedik. Ezek az urak azt sem hiszik, hogy a polgárság szervezkedik. Arról is a közel jövő bizonyítékot fog nyújtani.

A bizottsági tagok beszámolójáról írott cikkünkkel egy időben, ha más felfogással is, de hasonló ideát pengető cikk jelent meg egy kassai lapban. A „Felsőmagyarország” a véletlen eszmetársulásból tegnap azt következteti, hogy a hasonló ideával foglalkozó cikkek, egy anyaméhben — kávéházi pikkolózás közben születtek. Anélkül, hogy különös fontosságot tulajdonítanánk az önkényes oknyomozásnak, biztosítjuk a „F—g”-ot, hogy a *Napló* városi politikát nem pikkoló csészékből szűrösi, hanem a közönség érdekét szem előtt tartva, a polgárság jogos követeléseivel igazodik. Amit mi irtunk, annak gyökere van a polgárság között s a felvetett eszme felszínes kritikája helyett ajánljuk, hogy az oknyomozást ebben az irányban folytassa s meggyőződik róla, mennyiben mondott helyes ítéletet.

Brassói levél.

II.

Szintársulatunk Brassóban.

Brassóban a magyarság bizony mostanság még nagyon alárendelt szerepet játszik. A vagyon, a város vezetése, a kereskedelem még mindig a szászok kezében van. Es ezt a fölényüket még nagyon sokáig megfogják tartani, mert a magyar Pató Pálság ugyan nem siet gátat vetni az ő hatalmuknak. Eurfanggal és észszel kéne itt dolgozni a magyarság érdekében és mégis mit látunk itt? Az a kevés magyar is, akiket sorsa idevetett, — mert a maga jószántából kevés jöhetett ide — ahelyett, hogy összetartana s erős falanxot képezne a nemzetiségek áradatában — magyar szo-

kás szerint örökös veszekedésben és torzalkodásban van egymással a magyar nemzeti eszme kiszámíthatatlan kárára. Két számbavehető magyar napilapja van Brassónak és ezekben a két pártra szakadt magyarság gyűlölködve s tüzet okádva rontottak csak nem régen is egymásra. A szászok és oláhok ez a tülekedést természetesen a legnagyobb kárörömmel nézik.

Ennek itt meg kell változni és végét kell vetni. És ezen nem segíthet más, mint talán a magyarság számbeli megnövekedése, vagyonosodása és — egy hazafiságtól lángoló, a magyar nemzeti eszmétől áthatott erős fejű és kezű vezér, aki a széthúzó elemeket összetartaná és kiméltlenül törtetne előre azon az uton, amelyen ezt a határszéli várost végre magyarrá lehetne tenni. De hát hol az az erős lelkű hazafi, ki ezt a feladatot vállalná és megoldaná? És kire támaszkodják? A magyar ugyan nem törődik ilyesmivel! Mit bánja ő, ha a helyett, hogy a nemzetiségek olvadnának bele a magyarságba, — Erdélyben sok magyar falu oláhosodik el teljesen. Most például, hol látjuk a magyarságnál azt a szívósságot, amelylyel a szászok csak egyetlen ténye is bámulatra kelt engemet és gondolkodóba ejthet mindenkit. A szász kereskedők, szász hivatalok, bankok alkalmazottjaiknak adóját, — hogy azok a választói censt elerjék, — részben pótolják s részben egészen maguk fizetik be az adópénztárba, hogy az általános és községi választásoknál a többség s hegemonia számukra biztosítva legyen. Melyik magyar kereskedő fizetne a segédje adójába csak egy koronát is?!

A magyar élehetlenségnek és bűnös széthúzásnak egyik legégbekiáltóbb bizonyítéka az, a mit a brassói színház dolgában visznek véghez. A brassói magyar színházat a kormány jóakaró támogatásban részesíti, a minthogy ez nem is lehet más-kép. Komjáthy János igazgató kérelmére, unszolására és főleg figyelmeztetésére annak idején, talán még 1906. elején — elhatározta a magyar színtügyeket kezelő miniszterium, hogy lehetővé teszi, hogy Brassóban a magyarság és a magyar színházat támogatására egy modern szinkör épüljön. Felajánlott erre a célra összesen 80 ezer korona segélyt. Már most a városnak kellett volna adni a telket hozzá — a mit nagy akadékoskodás után s vérező szívvel derék szász testvéreink meg is adtak, sőt aztán gondoltak egyet, hogy nekik is legyen beleszólasuk a felépítendő szinkör dolgába, ők is felajánlottak 40 ezer koronát, miután már előbbi felszólításukra a kormány nem volt hajlandó 120 ezret adni. Mert szép, állandó szinkört akarnak ám szász atyánk fiai, a mit nem is lehet tőlök rossz néven venni.

Már most megvolna a pénz, a hely, ahová épülhetne a szinkör — és mi történnik? A régi, letűnt politikai rendszer emberei veszekednek az új rendszer embereivel és hivel, akik természetesen és jogosan a régi, élhetetlen korhadt fákat kiakarják dönteni s eltakarítani az úthól, — de bizony ezek nem egykönnyen engedik magukat és szívósan, görcsösen ragaszkodnak veszendőbe jutott pozíciójukhoz és ebben a csunya tülekedésben, ellenségeink nagy öröme a magyar nemzeti eszme s ezek közt a magyar színházat s a nem épülő magyar szinkör vallja kárát.

A „Magyar Nemzeti Szövetség“ brassói fiókja volt a színhelye ennek az áldatlan harcnak. Most buktak ki a régiak s az újabb vezetésben s működésben valószínűleg egészségesebb és hazafiasabb vér fog

lúktetni. Ami nagyon is kívánatos már, mert végre is itt az ideje, hogy minden jó magyar, különösen ezeken a végvidékeken, hazafiúi hivatásának s kötelességének tudatára ébredjen.

Bartha István.

Próbaháboru Gömörben.

A kassai 6-ik hadtest nagygyakorlata.

Győztek a honvédek.

A kassai hatodik hadtest záró nagy hadgyakorlatát szeptember 7-én fejezték be Rimaszombat környékén. A dandár- és hadosztály-gyakorlatok már tíz nap óta folytak Gömörben. A gyakorlatokat Mörk tábor-szernagy, kassai hadtestparancsnok vezette Czibulka vezérkari ezredes, vezérkari főnök tervei alapján. Résztvettek benne a kassai 5-ik, a miskolczi 12-ik honvédezek összes zászlóaljai, továbbá az egeri 5-ös, a losonczyi 25-ös, a kassai 34-es, az egeri 60-as, a miskolczi 65-ös, az ungvári 66-os, az eperjesi 67-es és a lőcsei 85-ös közös hadseregbeli ezredek, valamint a hadtesthez tartozó kassai, eperjesi, miskolczi és losonczyi tüzérezredek; a gyöngyösi 15-ös és a nyíregyházi 14-es közös ezredbeli huszárezredek, a kassai 5-ik honvédhuszárezred, a besztercebányai vadászzászlóalj, végül a megfelelő vonatezredbeli és egészségügyi szakaszok.

A záró nagy gyakorlat szeptember 5-től 7-ig tartott. A hadtest két részből állott, az északi és déli hadosztályból. Az északi hadosztály vezető-tábornokai voltak báró Weber és báró Wewer vezérőrnagyok és Kalivoda ezredes dandárnok. A déli hadosztályt Loskai és Arnóthfalvy, a honvédséghez beosztott vezérőrnagyok és Nemes honvédezedes dandárnok vezették. A hadtest szeptember 4-én délután nyomult előre északról és délről Rimaszombat felé, a hol a törzskar volt.

A várost két gyalogezred és egy tüzérdandár szállotta meg az északi hadosztályból megfelelő segédcsoportokkal. Az esti kilencórai vonattal érkezett meg Galgóczy csapatfelügyelő Bécsből több szárnysegéd kíséretében. Szeptember 5-én a déli hadosztály előőrsei már a város határáig nyomultak elő. A várost rögtön összekötötték tábori telefon segítségével a falvakban levő csapatokkal és az előőrseket kiküldték a város környező dombokra. Másnap a kora hajnali órákban vonult ki a katonaság. A két ellenséges hadosztály hét órakor csapott össze Rimaszombattól keletre, a Botkáig elnyúló dombos vidéken. Az északi hadosztály a völgy északi oldalán csatárláncokba szóródott és a magas kukoricás olyan jó fedezetet nyújtott, hogy az ellenség csak pontokat láthatott belőle. A tüzérseget a balszárnyon állították fel.

A déli hadosztály a dombokat borító erdőkből nyomult előre. Heves támadást intézett a másik hadosztály ellen, de a támadás megheiusult, mert az erős tüzelés megakadályozta őket abban, hogy a völgyön keresztül nyomulhassanak. A sikertelen támadás után meghátráltak, mire az északi hadosztály üldözőbe vette őket. Az üldözés délután öt óráig tartott és az ellenség visszavonulásával az északi hadosztály megszállta azokat a községeket, a melyek előző nap a támadók birtokában voltak. 7-én ismét a

Rima völgyéig visszavetett déli hadosztály támadt és a bellényi és szutori dombokon vette fel a küzdelmet. A déli hadosztály támadása, a melyben különösen a honvédség és a 66-os és 65-ös tüzérezredek vitték a főszerepet, oly sikerrel járt, hogy a csapatfelügyelő már féltízkor lefuvatta a gyakorlatot.

A gyakorlatok kimenetelét illetőleg igen kedvező az általános vélemény. A csapatok, noha több hétig tartó farsztó meneteléseket tettek, igen jó karban érkeztek meg a gyakorlatok színhelyére. A csapatokban megbetegedés alig fordult elő.

UJDONSAGOK.

Drága kölcsön.

A város pénzt keres.

Rendkívül közgyűlés.

Kassa város kölcsönt keres. A kövezési, vízvezetési és csatornázásnál teljesített munkálatokra 700.000 koronára van szüksége. Persze a pénz most nagyon drága s Éder Ödön polgármester, aki a városi kölcsön ügyében a fővárosi bankóriásokkal tárgyal, szomorú tapasztalatokra tett szert. Pénzt alig lehet kapni s ami van az borzasztó drága. A polgármesterrel csupán a Pesti Első Hazai Takarékpénztár tárgyal komolyan és tegyük hozzá drágán. Megadja a 700.000 korona kölcsönt, de csak úgy, ha a város 6%, százalékos fizet és 3 éven belül a kölcsönt ne stornozza. Ha stornirozná, akkor még 2 percentet kell fizetnie. De ezt a drága ajánlatot is sietve kell elfogadni, mert 27-én tul nem tárgyal már a pénztintézet.

Éder Ödön siet is a dologgal. Tegnap összehívta a pénzügyi bizottságot s előterjesztette tárgyalásának eredményét. A bizottság elfogadja a drága, borzasztóan drága pénzt s holnap szombaton e tárgyban rendkívüli közgyűlés lesz.

Igy fest a kassai kitűnő finánc politika. Hát csak tessék azt a kölcsönt megszárazni!

— Andrassy Tiszadobon. Andrassy Gyula gróf belügyminiszter ma reggel — mint tudósítónk jelenti — Tiszadobra érkezett.

— Közigazgatási ülés. Kassa város közigazgatási bizottsága ma délután Szalay László főispán elnöklété alatt ülést tart.

— A jogakadémia megnyitó ünnepe. A kassai kir. állami jogakadémia szeptember hó 15-én tanévnyitó ünnepélyt tart. Az ünnepély sorrendje: 1. „Veni Sancte“ a premontrai rend templomában délelőtt 10 órakor. 2. Isteni tisztelet után gyülekezés háromnegyed 11 órakor a jogakadémia disztermében s dr. Kérészy Zoltán kir. jogakadémia helyettes igazgató tanévnyitó beszéde. 3. Dr. Balás Károly kir. jogakadémiai tanár felolvasása „A kívándorlásról“. Kassa, 1907. évi szeptember hó 10-én. A kir. jogakadémia igazgatósága.

— Abauj-Torna vármegye virilistái. Abauj-Torna vármegye legtöbb adót fizető vármegyei bizottsági tagjainak névsorát e

<p>≡ KASSA, ≡ KOSSUTH LAJOS- UTCZA 22. SZÁM.</p>	<p>Kemény Jenő fényképészeti műtermét megnagyobbította és a legnagyobb kényelemmel berendezte s azt most a n. é. közönség rendelkezésére bocsátja. — Mint gyermek genre felvételekben specialista, e célra külön felszereléssel rendelkezik. — Készít újdonságul: Linographia (vásznon) fényképnagyításokat. — A cég több rendbeli kitüntetésben és a legfelsőbb elismerésben részesült!</p>	<p>≡ KASSA, ≡ KOSSUTH LAJOS- UTCZA 22. SZÁM.</p>
--	---	--

hó 17-én állítja össze az igazoló választmány. Az ülés Ferdinándy Gyula vármegyei főjegyző hivatalos helyiségében fog megtartani. Az 1907. évi adókimutatások a mai naptól kezdve Kazinczy Imre vármegyei aljegyző, mint igazoló választmányi jegyző hivatalos helyiségében közszemlére vannak téve. Puky Endre dr. alispán figyelmezteti az érdekelteket, hogy ezen adókimutatások ellen támasztandó felszólamlásaikat a vonatkozó igazoló okmányaik bemutatásával, a fentjelölt ülésnapot megelőzőleg vagy írásban, vagy esetleg az ülés tartama alatt szóbelileg is, legkésőbb azonban szeptember hó 17. napjának d. e. 10 órájáig az igazoló választmánynál annál is inkább tegyék meg, mert ezen időponton túl beérkező felszólamlási kérelmek a névjegyzék összeállításánál figyelmen kívül hagyatnak. Mindazoknak, kik kétszeres adószámítás kedvezményére igényyel bírnak, tudomására hozza az alispán, hogy ezen kedvezményben csak akkor lesznek részesíthetők, ha jogosultságukat a hivatkozott törvény 17. §-ának rendelkezéséhez képest még az ülés tartama alatt szóval, vagy előzőleg írásban a választmány előtt bejelenteni, illetőleg igazolni fogják.

— **Elmebeteg foglyok.** A kassai kir. ügyészségi fogházban két vizsgálati fogságban levő foglyon az elmebetegség jelei mutatkoztak. Az ügyészség rendelkezése mindkettőt megfigyelés alá helyezték s majd ha a szükség úgy kívánja, elmeorvóintézetbe szállítják őket.

— **Állatbetegségek Abauj-Torna megyében.** Abauj-Torna megyében ragadós állatbetegségek miatt zár alatt vannak a következő községek: Lépfene: Jászó Ferenc-teler, Garadna, Szikszó; Veszétség: Felsődrósza, Fancsal, Krasznokvajda; Ragadós száj- és körömfájás: Büttös, Rudnok, Abaujnásd, Alsómislye, Buzinka, Hatkócz, Saca, Krasznokvajda, Torna; Rühkór: Alsókemence, Derenk, Percse, Tornagörgő, Szadudvarnok; Sertésorbánc: Alsógagy, Buzita, Csécs, Csenyete, Felsőlancz, Fáj, Szemere, Reste, Abaujszántó, Gönczruszka, Hernádkécs, Vilmány, Hejce, Alsóolcsvár, Felsőolcsvár, Hernádszurdok, Kassahámor, Mislóka, Abaujszina, Alsóméra, Alsóvadász, Fancsal, Homrogd, Selyeb, Pamlény, Perkupa; Sertésvész: Felsőmetzenzéf, Alsóhutka, Felsőhutka, Felsőkéked, Hernádszadny, Hernádcvány, Zsujta, Magyarbód, Ósva, Petőszinye, Telkibánya, Györke, Pálháza, Rank, Felsőkemence, Felsőczéce, Korlát, Bernátfalva, Semse, Gadna, Detek, Csobád, Hernádpetri, Léh, Szala, Onga, Bódvarákó, Gagybátor, Jánok, Komjáti, Körtvélyes, Krasznokvajda, Szászfa, Szin, Szögliget, Torna-szilás, Zsarnó, Tornagörgő.

— **Pályázat.** A Fonyi segédjegyzői állás megüresedett, az abauj-szántói főszolgabíró pályázatot hirdet. A kérvények szeptember hó 25-én nyújtandók be. Javadalom évi 1000 korona államsegély. A választás szeptember 26-án Fonyban a jegyzői lakban fog megtartani.

— **Darazsak pusztítása.** Ezidén szokatlanul sok, ugynevezett kecskedarázs pusztítja a szőlőket. Vármegyeszerte óriási rajokban lepi el a hegyeket ez a veszedelmes darazsfaj, amely a korai szőlőkben nagy károkat okoz. Legjobb védekezési mód természetesen a fészkek elpusztítása. Ahol azonban a fészkek nem találhatók, pintes-üvegekbe öntött mézes vagy cukros vízzel lehet őket összefogdosni. Sajnos, a mi szőlőinkben kevesen gondolnak a darazsak pusztítására, ezért nagyon elhatalmasodnak.

— **Viaskodási illeték.** Egy vidéki gazdaember beállit a helybeli adóhivatalba s nagybusan megáll a szoba közepén. Arra a kérdésre, hogy mi járatban van, odaszól a magyar:

— Hát, kérem szeretettel, egy kis viaskodási illetéket akarnék muszájból lefizetni.

Miután nem értették a magyar szándékát, magyarázatot kértek tőle.

— Hát, kérem alásan — mondja — a kocsmába összeböllenkedtünk s annak az árat akarom lefizetni.

Vagyis verekedésért megbüntették és a birságot fizeti le.

— **Üzletmegnyitás.** A kassai hölgyközönség, amely mindig az elegáns és izléses divatcikkeket keresi és szereti, bizonyára örömmel veszi a hírt, hogy ezental jobban kielégítheti ebbeli igényeit. A Fő-utca 39. szám alatt (a dómmal szemben) Gombos Jenő új női divatáru üzletet nyitott. Az új üzlet tulajdonosát Arvai Miksa kassai cég üzletéből, ahol legutóbb alkalmazva volt, előnyösen ismeri már közönségünk, bizalommal fog fordulni tehát ehhez az új kitűnő bevásárlási forráshoz.

— **Rendelet az aranka irtásáról.** A lucernának egyik legnagyobb ellensége az aranka a mely nagy földterületeken pusztítja ki a lucernát. A földmivelésügyi miniszter minden esztendőben szigorú rendeletet ad ki az aranka irtásáról és az irtás ellenőrzéséről. A rendeletet ez évben is kiadta a miniszter s ma küldötte meg városunknak.

— **Apponyi és az inashiány.** A vidéken, különösen a nemzetiségi vidékeken igen nagy az inashiány, a minek nem csak az ipari foglalkozások iránt való averzió az oka, hanem az is, hogy az inasszerződésre alkalmas fiúk szülei nem tudják, hogy nagyobb keresetet és több jövőt biztosítanak gyermekeiknek, ha a csupán testi erjüket igénylő napszámosmunka helyett iparosmunkára nevelik. A hivatalos lap mai száma Apponyi Albert gróf vallás- és közoktatásügyi miniszter rendeletét közli, a mely ezen az anomálián segít és így hozzájárul a népjólét emeléséhez. A rendelet rendelkező részének szövege ez: A kereskedelemügyi m. kir. miniszter óhajához képest utasítom tehát a tanfelügyelő ur utján ezennel az összes állami és községi, polgári és elemi iskolák igazgatóit (osztatlan elemi iskoláknál a tanítóit), hogy végzett, az iskolából kikerülő 12 évet meghaladott fiúk szüleit figyelmeztessék, hogy a mennyiben gyermekeiket valamely ipari munka elsajátítása végett tanoncokul kívánnak szegődtetni, ebbeli szándékukat jelentsék be náluk. Az ily bejelentésről a megjelölt iskolák igazgatói (s az osztatlan elemi iskolák tanítóit) megfelelő mester ajánlása végett a budapesti ipari és kereskedelmi munkaközvetítő intézet igazgatóságát értesíteni tartoznak. Erről a tanfelügyelő ur a jelzett iskolák tanítóit az elérendő fontos cél megfelelő hangsúlyozásával mihez tartás végett értesítse.

— **A gazdasági munkásházak.** A hivatalos lap mai száma közli Darányi Ignác földmivelésügyi miniszter rendeletét a gazdasági munkásházak létesítésének állami támogatásáról szóló 1907. évi XLVI. törvény cikk végrehajtásáról. A rendelet tizennyolc szakaszban ismerteti a törvényhatóságok, községek, közigazgatási hatóságok jogait és kötelességeit, a föltételeket, amelyek gazdasági munkásházak építésének, az állami támogatások föltételeit, a telekkönyvi eljárás módjait és végül az építéshez szükséges építési anyag szállítási kedvezményeit.

— **Magyar Otthon.** Elsőrangú penzió. Családok, házaspárok és magános urak részére. Elegánsan berendezett különbejárta szobák. Rézágak, fürdők, lift. Olcsó árak. Főherceg Sándor-utca 30. sz.

Parisiana Orfeum-társulat

A budapesti „Ös Budavarából“

1907. szeptember 3-án kezdték meg előadásait a

Széchenyi kioszkban

A társulat következő tagokból áll:

Haraszi Eta táncosnő, Nyitrai Mária énekesnő, Gyöngyössy Margit előadó szubrett, Tarnay Ilonka koloratur énekesnő.

Dill és Dall lengyel kettős.

Andai Henrik komikus, Vida Böske énekesnő és táncosnő, Harsányi Rezső paraszt komikus, Pajor Nelli excentrik.

Két nagy bohózat.

Kezdetefő órákor. Belépő-díj 1 kor.

Szigoruan szolid családi és változatos elsőrangú műsor. oo

Egy közös konyhának
alkalmas

lakás kerestetik.

Részletes ajánlatok dernői
KLEKNER ALAJOS nyug
jogok igazgatóhoz Kovács-
utca 15. sz. alá küldendők.

Ügynökök eredmény esetén díjaztatnak.

Egy 10 lóerjű 5 üléses

automobil

magnet gyújtóval, kifogástalan állapotban, elköltözés miatt olcsón eladó. Cim: a kiadóhivatalban.

Schütz és társa

angol uri-szabók

Kassa, Kossuth Lajos-utca 2. szám.

Nagy választék valódi angol szövetekben. Megérkeztek a legdivatosabb kelmék és szövetek. Rövid idő alatt készítünk uri öltönyöket.

Látható írásu
ADLER írógép

A magas magy. kir. vallás- és közoktatási Minis-
terium 4965. eln. szám alatt az állami tan-
intézeteknek ajánlva.

1906. Milánói nemzetközi kiállít-
ás legmagasabb kitüntetés
Grand Prix!

A látható írásu ADLER írógép
elismerve az írógépek remeke!
Azon előnyök, melyek más író-
gépeken egyenként észlelhetők,
itt egyesítve vannak!

Látható írás!

Legnagyobb átütési írógép!

Tiszta acélszerkezet!

Eddig nem ért gyorsaságot!

Rendkívül egyszerű ke-
zelés!

Tiszta acélszerkezeténél fogva a
legtartósabb írógép!

Magyaror-
szági vezér-
képviselő

John Rezső

Budapest, VI. Teréz-körut 22.
Prospektus, írásminta ingyen és bérmentve!

THE BERLITZ SCHOOL
OF LANGUAGES.

Legnagyobb nyelvtanítási intézet

hölgyek és urak részére (Berlitz M. Dé
tanár fővezetése alatt).

Tanítás francia, angol, olasz, spanyol,
magyar, cseh és lengyel nyelvből
az illető nemzetek tanítói által a világhírű
„Berlitz“-féle módszer szerint.

Eredmény biztosítva. Próbáorák ingyen

Jelentkezések naponta délelőt 8-10 óráig
s délután 1-4-ig.

Jelentkezni lehet Vitéz A. könyv-
kereskedésében.

Világkiállítás St.-Louis 1904. „Grand Prix“.
Világkiállítás Páris 1900. 2 arany érem.

Géplakatos, kovács és asztalos

tanulók

főlvétetnek Dokupil és Fenyves
okl. gépészmérnök gépgyárában
Kassa, Vám-utca 15. szám.

**Építkezésre alkalmas
szép kertitelkek**

a kir. tábla és polgári iskolához kö-
zel, szélétől védett, zajtalan utcán
igen jutányosan eladó.

Bővebbet HELLVIG ZS. üveg-
kereskedésében Fő-utca 46. sz. a.

Kiadó: Murányi József.

o o o LELKIISMERETES MUNKA. o o o

STEINER ADOLF és TSA

csatorna és vízvezeték berendező KASSA, RÁKÓCZI-KÖRUT 6.

Elvállalja minden e szakmába vágó munkák elkészítését, pontos és lelkiismer-
tes kivitelben. Eddig elvégzett munkáinkkal elismerést vívtunk ki.

... Abauj-Torna vármegye székházának csatorna és vízvezeték berendezője. ...

o o Tessék költségvetést kérni — díjtalan. o o

Jutányos árak.

Jutányos árak.

KASSAI JELZÁLOGBANK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

FŐ-UTCA 4. SZÁM.

Elfogad BETÉTEKET takarékkönyvecskére vagy folyó-
o o számlára legelőnyösebb feltételek mellett. o o
Vesz és elad értékpapírokat, arany és ezüst pénzneme-
ket, idegen bankjegyeket. Átutalásokat bármely kül-
o o földi piacra is közvetít. o o

Tűz- és betörésmentes safe deposit.	-	Osztálysorsjegyek	-
- Sorsjegyek részletfizetésre.	-	Sorsjegyesoportok alakítása.	-

Minden egyéb bankügylet gyors és előnyös lebonyolítása.

GANZ-FÉLE

villamossági részvénytársaság

kassai irodája: KAZINCZY FERENC-UTCA 4. sz. I. em.
TELEFON: 328. (vagy: BARKÓCZY-UTCA 5.) TELEFON: 328.

Elvállalja bárminemű elektromos világítás és erőát-
viteli telepek és berendezések tervezését, kivitelét,
azok szerelését, ellenőrzését, valamint meglevő be-
rendezések átszerkesztését, továbbá magánházak és
lakások villanyvilágítási berendezését. Mindennemű,
az elektromos telepek és magánosok részére szükséges
világítási és szerelési anyagok elárúsítása.

BAUERNEBL ÉS FIA, KASSA
SÖRFÖZDE ÉS MALÁTAGYÁR.
Telefon: 78. KASSA Alapított 1857.

Termeli a legjobb minőségben a következő söröket:
KIRALY SÖR **KORONA SÖR** **SOTÉT BAJOR-SÖR**

Legujabb műszaki berendezéssel és mesterséges pincehűtéssel felszerelve.

Nagyobb küldemények saját jéggel hű-
tött sörszállító-kocsijainkban szállítat-
nak. — A különböző minőségű sörök
szállítása palackokban is történik.

Bővebb felvilágosítással, nem-
különböző árjegyzékkel kívánatra
a serfözde készséggel szolgál.

Royal nagyteremben kizárólag e sörfözde söre méretik ki.

Nyomatott VITÉZ A. UT. KASSA